

LA BELUGA

Bulletin du Club Occitan de Noisy Le Grand - Marne La Vallée

Association n°W932003580 régie par la loi de 1901 - Siret n°79037061300016
30, Rue du Clos - 93 160 Noisy-Le-Grand - Tel : **06 75 80 56 17** cluboc.noisy@gmail.com
Directeur de la publication et rédaction : Patrice ROQUES
Mise en page : Evelyne Lagriffoul

Auton de 2021

Bulletin N° 109

*The past should be used
as a springboard, not a sofa.*

**Wir sollten die Vergangenheit als
Trampolin benutzen und nicht als Sofa.**

**Dovremmo usare il passato
come un trampolino di lancio,
non come un divano.**

**Deberíamos usar el pasado
como trampolín y no como sofá.**

**Iragana jauzi - ohol gisara baliatu
genuke, ez sofa gisara.**

**Nos deuriām servir del passat coma
d'un trampolin, e non coma d'un sofà.**

*Frasa atribuïda a Harold Macmillan,
Primièr Ministre del Reialme-Unit (1894-1986).*

Editorial

Vist lo rambalh dins la vida politica francesa, l'eleccion del / de la Monarca Republican.a de França se sarra, ambe sa seguida constitucionala, las eleccions legislativas...

Podèm esperar qualques mesuras "tecnicas" en favor de las Regions e de lor identitat culturala dins los meses venents, mas çò capital es ja remandat a la mandatura futura.

Pr'aquò tenèm un pòrta-votz per nos far ausir. Los / las deputats/das desiran servar lor sèti a l'Assemblada Nacionala ? Un fum de candidats/tas lor vòlon prene la plaça ?

Alavètz, demandarem als uns e als autres - entre autres demandas per segur justificadas - que prengan clarament posicion per la modificacion de l'article 2 de la Constitucion, tre 2022, per tal de garantir la legalitat de tota accion en favor de las "lengas autoctònas" de França. *Seguida en p.2*

Patrici Roques (*dialècte occitan lengadocien*)

Vocabulari de l'editorial :

lo rambalh = le tumulte, l'agitation
se sarrar = se rapprocher la seguida = la suite
lo mes = le mois - remandar = renvoyer
pr'aquò = cependant ausir = entendre
servar = conserver - lo sèti = le siège
un fum = une grande quantité - alavètz = alors
prengan = subj. prés. de *prene* = prendre
tre = dès - per tal de = afin de

AGENDA del Club occitan

Las amassadas se tornan far **1 dijous de 2 per mes**
de 19 horas fins a 22 horas.

sala George Sand, alèia George Sand,
93160 NOISY-LE-GRAND

RER linha A 4 direcccion Marne-la-Vallée
a 200 mètres de l'estacion RER "NOISY-Champs"

**(cap d'activitat a la MPT del Champy
pendent las vacanças escolaras de l'Iscla-de-França**

Vocabulari : l'amassada = l'assemblée - dijous = jeudi
un mes = un mois - cap de = pas de

Somari : p.1 : Editorial *seguida en p.2*

p.2 : de Gui Matieu : *Aquí siás ben ! - Viravòutas*
p.3 : de Gui Matieu : *Fuòc interdich - Se ne vanta pas !*
p.3 a 6 : Maurici de MH Cabrol
p.6 : Antologia permanenta : Joan Larzac : *Òmes de mon país*
p.6-7 : Del costat de las associacions amigas
Amics de la Lenga d'Oc - Quauques cors dins la Talvera
parisenca - Bulletin d'adesion al Club Occitan
Site Josiane Ubaud - Ajudatz las librariás occitanas
p.8 : Publicitats

Seguida de l'editorial

Qu'entreprengan la promocion d'aquestas dins l'ensenhamant e dins la vida publica.

Qu'òbren per la reconeissença efectiva de la diversitat culturala de la Republica francesa, per que sa devisa venga enfin

Libertat, Egalitat, Fraternitat, Diversitat.

A nosautras/es de prene ambe vam tota nòstra part dins lo debat electoral, sens esperar que d'autres parlen - benlèu mal - a nòstra plaça !

Patrici Roques (*Dialècte occitan lengadocien*)

Vocabulari :
obrar = travailler, agir
venga = subj.prés. de venir = devenir
lo vam = l'enthousiasme, l'entrain - benlèu = peut-être

de Gui Matieu :

Aquí siás ben !

Ma pichòta nèça es arribada a l'ostau aièr de ser. Ven, que m'a dich, passar quaque temps amé ieu. M'auriatz dich aquò tres jorns en arrier, vos auríau pas cresegut. Es una damisèla de la vila. Ieu siáu un vielh colhon de païsan e me sariáu jamai pensat que li vendriá aquela idèa. Fau crèire que lo covid e lo confinament vos fan pensar autrament que pensaviatz. A enveja de campanha, vesetz me 'quò !

Me vau pas plànher que me farà un pauc de companiá. Es aquí e siáu content.

Ade matin, quand se levèt, me diguèt :

« Se sabiás, l'oncle, coma ai ben dormit. Fenèstra duberta, entendíau lo rossinhòu cantar, veguère la luna se levar, m'endormiguère sensa me n'avistar. Se sabiás coma siás crespinat de viure aquí ! »

Crespinat, sabe pas trop se lo siáu. Sabe pron que lo fuguère pas quand l'Elisa, qu'eriam fiançats, me diguèt que voliá pas que restèsse a la tèrra. Voliá pas èstre la frema d'un pica-mòtas. Voliá coma ma sòrre anar viure a la vila, la paga segura que tomba totei lei mes, e pas mai. Dos jorn de campòs per setmana e de vacanças l'estiu, es aquò que voliá !

Faguère la sorda aurelha. Se ne'n trobèt un autre qu'estre obrier dins una fabrica aquò li agradava. Lei filhas, a l'epòca, avián qu'aquò en tèsta : anar viure en vila ! E se restère celibatari, es per aquò. Vaquí !

Coma me lo faudriá explicar, tot aquò, a ma pichòta nèça ? Coma ?

Aquí siáu ben, de segur, mai saup pas que m'a fòrça costat !

Vocabulari :
siás = sès = tu es
la nèça = la neboda = la nièce
cresegut = part.passé de
creire = croire
pensaviatz = impf. de pensar
veguère = prétérit de veire = voir
crespinat = chanceux
pron = pro = assez
fuguère = je fus
la frema = la femna = la femme
un pica-mòtas = un "plouc"
la sòrre = la sœur
la paga = la paie
lo campòs = les vacances
trobèt = prétérit de trobar = trouver
agradar = plaire
anar = aller
vaquí = voilà
de segur = bien sûr
saup = il/elle sait

Viravòutas

Siam ravits. Avèm logat per la setmana un « Gîte de France » dins lo Luberon, en plen mitan de la verdura, dins un Pargue Naturau Regionau.

Nautrei que tot l'an vivèm pas luenh d'Orly avèm ailà jorn e nuech d'avions que nos passan sus la tèsta. Parton, arrivan, s'envòlan, aterrissan.

Mai aquí dins nòstre « gîte », quet chale ! Lo cant dei granolhas la nuech, lo piu piu deis aucèus, lo bruch dau vent dins lei fuelhas : coma tot aquò es plaisir !

Siam ravits, que disiáu. Aquò fuguèt ansin tot lo dissabte après dinnar e tot lo dimenche. Mai dempuèi diluns vers lei dètz oras dau matin, ravits lo siam pas tant !

Imaginatz vos que coma finissiam de dejunar avèm entendut vonvonejar amondaut dins un cèu tot blu ! E vonvoneja que vonvonejarà, durèt mai d'una ora. Èra un pichòt avion que fasiá de vòuteja, ne faguèt lo matin e l'après dinnar ! Lo vonvon de son motur anava e veniá, virava, tornava. E lo dimars fuguèt parier, e lo dimèrces zòu mai ! Dijòus, divendres, totjorn de vòuteja !

Paréis que son lei pilòtas de l'armada de l'aire que s'exerçan ansin avant de prendre lo margue d'un avion de caça !

Non, aquí nos mandaràn ges de bombas. Siam dins un Pargue Naturau Regionau, farián de mau a la natura : la fau laissar tranquila, lo sabon !

A ! s'entendiatz coma lo motor rena quand l'avion monta en poncha ! M'entende plus renar !

Mai d'aquèu bruch, lei sords se ne planhon pas !

Vocabulari :

una viravòuta = une vire-volte
logar = louer
lo mitan = le milieu
ailà = là-bas
un chale = un régal
un aucèu = un aucèl = un oiseau
disiáu = disiái = impf. de dire
fuguèt = foguèt = fut
vonvonejar = bourdonner
amondaut = là-haut
la vòuteja = la voltige
zòu mai = c'est reparti
dijòus = jeudi
divendre = vendredi
lo margue = le manche
mandar = envoyer
sabon = elles/ils savent
renar = bougonner
la poncha = la pointe
lo bruch = le bruit

Fuòc interdich

Siáu caçaire, aquò es ma passion. Siáu pas un gròs caçaire mai cace, m'agrada. Siáu pas d'aquelei que van per bandas tuar lo pòrc o lo cabròu, que te li mandan sei chinaredas après. Non, ieu cace solet amé ma china, e coma i a plus ges ni lèbres, ni lapins, ni perdigaus, ni calhas cace per tuar lo temps, pas mai. M'agrada de me passejar dins lei tèrras e dins lei bòscs e quand la caça es dubèrta ne'n fau mei matinadas dau dissabte e dau dimenche. Se vesiatz coma la china es ravida de venir amé ieu !

Se la setmana dève per anar au trabalh metre lo costume e la gravata, vos pòde dire que quand cace es pas parier. Ai de tengudas de camoflatge : braias, camisas, vèstas coma n'an lei sordats. Lei mete perèu per jardinejar, bricolejar, son comòdas, solidas, crenhon pas la fanga, tapan ben.

Me mete ansin lei jorns de campòs.

Uèi, per exemple, me diguère : « Aièr a plòugut, es tot banhat de pertot, ne vas profitar per faire brular quatre salopariás ! » Sabe pron qu'es pas autorizat en aquesta sason, mai banhat coma es risca ren.

Fau mon pichon molon defòra : quatre vielhs cartons d'embalatge, quauquei jornaus, dos boquets de flors secas poussós e gaire mai. Li bote fuòc, surveilhe, bade quand lo vesin que passa aquí me fai : « Te creses qu'amé ta tenguda de camoflatge lo veiràn pas lo fum que fas ? »

Sa galejada de sau gròssa me faguèt pas rire.

Mai me creiretz pas : lo fuòc s'amorcèt !

Se ne vanta pas !

S'entornava a l'ostau.

Fasiá un pichòt vent jalat que li traucava la camisa.

Veguèt sus lo bòrd dau camin una branca de bosc cinsós.

L'acampèt. Se diguèt : « Mon fuòc sarà quasiment mòrt, l'empurarai amé 'quò ! » E la raduguèt.

La pausèt sus lei brasas que restavan
e lo bosc s'enflamèt.

Es aquí que s'avisèt qu'èra clafit de fornigas.

Paurei bèstias !

« S'es possible, se diguèt tot crentós,
s'es possible que lei fague patir per un pauc me caufar ! »

Mai lo mau èra fach.

Marie-Hélène Cabrol : Maurici

Maurici èra un galejaire. Un d'aquellos farsejaires joioses que concebon la vida sonque en disent de bestiesas. Li vodavi una admiracion remirativa, èri ufanosa de lo veire aparèisser dins la cort de l'escòla ont bolegavan d'autras dròllas coma ieu. N'avián que sautavan una còrda, d'autras jogavan a l'osset, d'autras corissián. Tre que lo vesiái, cridavi. Un bram. Volíai que caduna saupèsse que coneissiái aquel òme que trobavi meravilhós e que subte sorgissiá dins la calor mòrna de la cort de recreacion. L'auriái potonejat levat la negror de son atencament e de sa cara ne me'n avián dissuadida : Maurici èra carbonièr ! Per aquò, podiá e deviá dintrar dins aquel mond copat del bruch e de la furor, un mond calafatat protegit ont èrem parquejadas per estudiar. Avertidas per mon crit, las nòstras regentas, atrencadas del negre del dòl e de la severitat quilhavan un momenton lo nas, treboladas dins lor sempiternala passejada. Percorrián lo passatge bordejant las classas, prevenián duscas a la sala de las pichonas,

Vocabulari :

lo fuòc = lo fòc = le feu
caçar = chasser
un caçaire = un chasseur
un pòrc = (ici) un sanglier
un cabròu = un cabròl = un chevreuil
un chin = un gos = un can = un chien
una chinareda = une meute (de chiens)
un perdigau = un perdigal = un perdreau
dissabte = samedi - dève = je dois
una tenguda = une tenue
las braias = les pantalons
un sordat = un soldat
perèu = aussi - bricolejar = bricoler
la fanga = la boue - tapar = couvrir
plòugut = part.passé de *plòure* = pleuvoir
pron = pro = assez
un molon = un tas
possós = poussiéreux
badar = admirer
una galejada = une plaisanterie
la sau = la sal = le sel
s'amorçar = s'éteindre

Vocabulari :

ne = en
s'entornar = s'en retourner
jalat = gelat = gelé
la camisa = la chemise
lo bosc = le bois
cinsós = pourri
acampar = ramasser
empurar = attiser
radurre = rapporter
clafir = remplir
una forniga = formiga = une fourmi
diguèt = prétérit de *dire*
fague = faga = fasse
patir = souffrir
caufar = calfar = chauffer

adornada de colors claras e tornavan montar duscas an aquela de fin d'estudis, pus austèra. Lo trajècte acabat, fasián repè, regressant inconscientament pendent lor incessant vai e veni, lo saber que legavan dempuèi tant d'annadas a totes aquelas dròllas. Badavi lor comportament. Mai estimavi mai getar d'ulhadas curiosas dins la cort bessona, similara de disposicion, de crits e de rires d'enfants, de vai e veni idantics de regents e ont jogavan, se butassavan, risián, cridavan sonque de drollets.

far repè = rebrousser chemin
badar = contempler
una ulhada = un coup d'œil
besson = jumeau
un regent = un instituteur
se butassar = se bousculer

Aquel mond simetric, desseparat de sa mitat me tafurava tant ! Me semblava pus joiós e los regents mens sevèrs que nòstras regentas dont las rufas avián fixadas lors colèras contra las escolanas.

Atal que l'arribada de Maurici porgissiá dins mon esperit una gaug intensa. Era un pauc coma se lo rire e la fantasiá gausavan rompre lo languiment que taïnava nòstres estudis. Me suspreniái a sautar de gaug, a me sarrar d'el. Estonadas, mas camaradas me questionavan :

- Lo coneixes ?

Plan segur que lo coneissiái. Era mon vesin pus pròche ! Son ostal tocava lo nòstre. Me saludava d'una guinhada trufaira mas discreta. Es sonque pus tard que comprenguèri qu'èra maltrachat, agachat per aquelas femnas mai instruitas qu'el. Sos rapòrts amb lo saber devián èsser conflictuals.

En mai, sos pròpries enfants manifestavan pas mon espontaneïtat e s'alunhavan apparentament afasentats per un jòc intens. Era trop cobert d'aquel carbon que liurava e que li pegava a la pèl, espelofisent sos cabels de diable grotesc que totjorn s'espofinava.

tafurar = intriguer
una rufa = une ride
porgir = offrir
la gaug = la joie
gausar = oser
taïnar = ennuyer
una guinhada = un coup d'œil
trufaire = moquer
maltrachar = maltrater
lo saber = le savoir
afasentar = occuper
pegar = coller
espelofir = ébouriffer
lo cabel = le cheveu

Maurici pertenhiá a la banda gaujosa de mon paire. Tre cinq oras del ser, los òmes envasissián los dos cafès del vilatge e comentavan los eveniments del jorn. Lors rires e lors voses s'ausissián de luènh, mai restondidors e mai frequents a mesura que la serada avançava. Penetravi rarament dins aquel luòc essencialament masculin. Non pas que las femnas i foguèsson pas admesas. Aprestavan lo dinnar ! Era tacitament convengut, sens pas cap de debat, qu'èra lor foncion. Los òmes se divertissián, bevián. Avián de pagar cadun son torn la tornada generala e cadun son torn, prononciavan la frasa rituala :

- Mimile, es mon torn.

Mimile vojava lo pastís, renovelava las consomacions que sa femna comptabilizava, sietada en naut de son banc, mentre qu'espetavan las cracas, al mitan del calcul del prètz del vin.

gaujós = joyeux
restontidor = retentissant
cap de = aucun
pagar = payer
vojar = vider, servir
espetar = éclater
una craca= une vantardise

Estimavi pas aquel endroit. Deploravi que mon paire s'i congostesse, participavi als repròchis agres de ma maire. Ça que la, savoravi las raras ocasions ont m'i engulhavi e me privavi pas jamai de l'ofèrta d'un beure. Gaire pus vièlha qu'un desenat d'annadas, me semblava consacrar, en trincant amb totes aquells òmes rustes e trabastejaires, la superioritat de mon sexe. Quina idèa tant estranya ! Encargada de tornar menar lo paire a l'ostal a causa de l'ora e per la lanha d'estalviar, pachavi amb lo diable. M'encanalhavi sens risques, saviament, protegida per la preséncia de mon paire e de Maurici. Me cresíai provesida de poders secrets. Jutjavi aqueles òmes mai o mens bandats per lors bevendas de cada jorn. Ma preséncia los geinava, contrarotlavan lor parladura un momenton. Aviái lo plaser de m'atardivar, accentuant la vivacitat de mon agach e l'aurelha a l'espèra. Lors istòrias o meritavan pas. Pas cap de secrets dins aquelles conversacions ont auriái aimat decelar l'ebrietat de l'interdit e ont sonque percebiái la maladreça de la bestiesa. Lors galejadas m'estonavan per lor simplesa, lors vantardisas per lor maissantisa. Èran sonque istòrias de caça, de lèbres chapladas dins aquellas vinhas ont apreciavi tant la solitud e lo baujum del vent. Lor mond èra diferent del meu. Nomenavan los endreits que presavi, mas reconduidas que pensavi sublimas e que devenián, dins lo gras de sas paraulas, d'endreits ordinaris, mediòcres, tristes a tuar.

s'engulhar = se faufiler
beure = boire
trabastejaire = bruyant
la lanha = le souci
estalviar = économiser
saviament = sagement
cresíai = je croyais
bandat = ivre
s'atardivar = s'attarder
l'agach = le regard
sonque = seulement
la simplesa = la naïveté
una lèbre = un lièvre
chaplar = massacrer
lo baujum = la folie
una reconduda = une cachette, une retraite

Mon mesprètz esparnhava mos dos protectors. Per qué ? Mon paire perque èra mon paire. Maurici perque èra Maurici. Tot simplament.

Pr'quò, l'imatge de mon amic seriá lèu rafida, sens que posquèsse revenir sus un d'aquels desespèrs d'enfant que pas cap de rasonament pòt far acceptar.

Possedissiái, d'aquel temps, dos gosses. Dos bastards engiponats del nom ridicul de Flip e Flap. La maire e lo filh. Magres, lo pel ras, bolegavan tre que me vesián de foets nervioses que los servián de coa. Fòra dels períodes de caça, èri la sola a prene la pena de los destacar de la miserabla lonja ont èran a languir tot lo sant clame del jorn. Èra mon grand bonaür quotidian, en sortissent de l'escola : una ora raubada a la constrenta dels devers, a l'embarrament dins l'ostal. D'aquel temps, èri una salvatjona liura e crana. Encambiavi los cavals de mos sòmis e me lançavi amb aquels dos companhs exaltats ducas al cap de mon domeni d'enfant. L'ivèrn, m'agafavi als vises ; l'estiu, cabussavi dins la ribièira pròcha quand i aviá sufisentament d'aiga. Saunejavi, en badant de maravilhas : insèctes folets e animals misterioses que desrengavi pas jamai pendent mas peregrinacions.

Flip e Flap tafuravan, la nifla al vent, totjorn corrissent. A vegadas, se perseguissián e m'enrodavan amb lor dança fabulosa, se sarravan de mai en mai de ieu ducas a que los cace d'una butassada vigorosa. S'alunhavan un pauc abans de tornar traçar lo cercle del qual èri lo centre. Aquel jòc s'acabava sonque a que considerèsse que podiá pas pus demorar defòra e que me forçavi a dintrar.

Un ser, foguèri suspresa d'èsser pas aculhida per los jaupadisses uroses de mos dos complices. Lancèri mon cartabèl dins un canton, mon mantel sus un cadièras. Cridèri mos gosses :

- Flip, Flap.

Ma sonada demorèt bufèca. Gostèri sens apetís, cerquèri a l'entorn. Cossí aurián pogut s'escapar ? Ieu meteissa los aviá embarrats dins l'ostal per que foguèsson pas estacats tot lo jorn.

- Flip, Flap.

Podián pas m'ausir pas. Anèri ducas a la ribièira, agachèri dins lo jardin del vesin. M'aviá calgut, un jorn, salvar una galina dels cròcs de la gossa ! Veiriàn qu'una castigada recebrián en dintrant. La paur succedissiái a mas promessas de punicions. E se me los aviá pres qualqu'un ? Mas qui ? Totes los vesins coneissián l'amagatal de la clau, jos la pèira bèla, prèp dels rosièrs. L'i recobravi en sortiguent de l'escola. Òc ! Podiá sonque èsser aquò ! Podián pas dobrir la pòrta solets, los gosses, plan segur. M'aurián pogut avertir los paires ! Maltrichada, manhaguèri mos devers.

Esperèri. Lo jorn s'acabèt dins la doçor e la leugieretat de la davalada. Fonhèri las vinhas rossas que se porgissián a ieu dins la multitud de sas lusidas. M'enrabiai lo ser. Sauprián quala èri.

Mas agèri pas l'escasença d'exprimir mon ressentiment. Vegèri ma maire : devant los rosièrs de l'ostal, escotava lo relat del Maurici en risent. Se desencusava e ela demesissiái la gravetat de son dire. Lo voliá benlèu rassegurar, li far comprene que res poiriá copar las palhas entre tan bons vesins. Risiá. Quite se regaudissiái.

- Vos calcinetz pas. Èra un fàstic. De sacs de nièras. Aviatz plan fait de los prene.

El, persistissiái, jugava subtila sa formula :

- Sètz veusa. Dos còps veusa.

Me daissavi pas enganar per sa declaracion. Subte, m'acaravi amb la realitat. Parlava de mos gosses.

Aquel dos adults coneissián mon afecion per mos animals. Per qué parlavan tan gaujosament d'un eveniment que sonque me podiá tresvirar, ieu, drolleta ?

pr'aquò = cependant
lèu = bientôt - rafir = (ici) ternir
un gos = un can = un chin = un chien
engiponar = affubler
la coa = la queue
lo sant clame del jorn = à longueur de journée
raubar = dérober
un salvatjon = un sauvageon
crane = fier
encambiar = enjamber
s'agafar = se mordre, s'agripper
la vitz = la vit = le cep de vigne
cabussar = plonger
saunejar = rêver - badar = admirer

tafurar = fureter
la nifla = la truffe
a vegadas = parfois
perseguir = poursuivre
se serrar = se rapprocher
una butassada = une bourrade
un jaupadís = un abolement
un cadièras = un fauteuil
cridar = appeler
la sonada = l'appel
bufèc = vain
cercar = chercher
meteis = même
embarrats = enfermés
estacats = attachés

ausir = entendre
càlgut = p.p. de caler = falloir
una castigada = un châtiment
un amagatal = une cachette
jos = sous - recobrar = reprendre, récupérer - maltrichat = maltrachat = en souffrance, souffrant
manhagar = faire avec peine
la davalada = l'automne
fonhar = faunhar = piétiner
una lusida = un reflet
enrabiar = enrager

l'escasença = l'occasion
lo relat = le récit
demesir = diminuer
copar las palhas = brouiller
se regaudir = se réjouir
quite = même
se calcinar = s'inquiéter
lo fàstic = le dégoût
una nièra = une puce
veuse = veuf
s'acarar = s'affronter à
trasvirar = bouleverser

Mos gosses èran estat tuats. Un accident bèstia coma se passan mai que se crei. Lo Maurici i èra per pas res. Èra pas sa pèca. Mas l'aclapèri secretament. Amb tota la violéncia d'un enfant malurós que vei son idòla s'abatre.

Aprenguèri l'istòria pel menut pus tard, a chicas e micas, sens que digun me vòlga assabentar.

E per aver pas plorat aquel jorn, me'n remembri encara uèi.

E uèi encara, torni veire los rosièrs florits, la platana que se quilhava davant l'ostal e ausissi la galejada nècia que ara, s'adreça sonque a ieu.

(*Dialècte occitan lengadocian*)

la pèca = la faute
aclapar = accabler
a chicas e micas = par petits morceaux
vòlga = subj.pres. de *voler* = vouloir
se remembar = se souvenir
se quilhar = se dresser
nèci = stupide

ANTOLOGIA PERMANENTA

Òmes de mon país

Òmes de mon país lo país vos ten empresonats de vòstres pès pesucs de l'auba al ser lo trepejatz cort de càrcer plana de pega invisibla preson qu'i cèuclan los aucèls sens s'i pausar jamai

Vos arrestaretz pas de virar en redond ?
N'avètz pas un sadol de gaitar cap enlai ?

E vos ne tiran un per un coma trocha abarida
mon país arrestat coma lo riu en un pesquièr
l'an mes al frigidari en surgelat tenon sa vida

Òmes de mon país lo país vos ten perqu'es pas a v'autres
e vos vau dire ieu çò que vos fa mestier
los òmes d'en çò meu : de respirar fòra del claustre
s'a córrer los paises es pas pus liure l'aire
sus la tèrra redonda e mascle e semenaire

Quand tornarai dins mon país ne levarai totes los laces
e la pega retindrà pas pus l'envòl de tota libertat
Lo mond serà vila dubèrta a cadun sa vertat
Vos dalharàn pas pus l'èrba jols passes
e se delargarà lo rag gelat dins totes los gargalhòls
en coratge d'anar onte viran los uòlhs

Joan Larzac (*dialècte occitan lengadocian*)
Poëma publicat dins
L'estangièr del dedins e autres poèmes politics
Edicions Pierre Jean Oswald 1972

Del costat de las associacions amigas

Los Amics de la Lenga d'òc

propauson una conferéncia organizada ambe
Los Miègjornals de Cèus e la *Velhada d'Auvèrnha* :
lo dissabte 13 de novembre : *Presentacion del metòde de Vivarò – Aupenc* de Gerard Ligozat:
A nostre biais, Apprendre l'occitan Vivaro-Alpin.
A 14 h 15, sala de l'estanci primièr del cinemà
Le Trianon, 3 bis rue Marguerite Renaudin,
92 Cèus / Sceaux.

Vocabulari : lo pè = le pied
pesuc = pesant - trepear = piétiner
la càrcer = la prison - la pega = la poix
ceuclar = voler autour

redond = rond - n'aver un sadol = en avoir marre
cap enlai = au-delà

ne = en - una trocha = une truite
abarit = d'élevage - lo riu = la rivière
un pesquièr = un vivier (à poissons)

a v'autres = a vosautres
far mestier = être nécessaire
çò meu = chez moi - lo claustre = le cloître
liure = libre
mascle = mâle - lo semenaire = le semeur

levar = enlever - un laç = un piège
dubèrt = ouvert - cadun = chacun
la vertat = la vérité
dalhar = faucher - jols = jos los = sous les
se delargar = se libérer - lo rag = le jet (ici *le chant*)
lo gargalhòl = la gorge - anar = aller
onte = où - l'uòlh = l'uèlh = l'œil

Après la conferéncia, *Los Amics de la Lenga d'òc* faran lor Amassada Generala : rapòrt moral e compte-rendut financièr, renovelament del Conselh d'Administracion : mandats de renovelar e candidaturas son de mandar al president Joan-Francés Costes, coma los poders :
jfcostes@orange.fr

Vocabulari : dissabte = samedi
lo biais = la façon, la manière - l'estanci = l'étage
mandar = envoyer - poder = pouvoir

Cors de lenga d'òc a Vauréal : Passarèla de las Lengas e de las Culturas

Dempuèi 2010, favoriza, dins un èime de fraternitat, la coneissença de las lengas e culturas del monde, las "regionalas" compresas.

Per l'occitan, corses e activitats culturalas cada diluns (part vacanças escolaras) de 19 h a 21 h 30.

Contacte : Joan Massip, 25 carrièra Amédée de Caix de Saint Aymour 95490 Vauréal

jeanmassip@hotmail.fr Site : <http://pdlc95.free.fr>

Maile : passerelle95@gmail.com Tel : 06 07 88 57 21

Vocabulari : l'èime = l'esprit
diluns = lundi - part = sauf

e Cors d'occitan a París – Ciutat APER'ÒC

se debanan **cada dimars**, de 19 a 21 oras,
a l'Espaci Maurici Solignac, local de la **Fédération
des Aveyronnais d'Ici et d'Ailleurs (FAIA)**

44 carrièra Gabriel Lamé 75012 París
m° Cour Saint Emilion

Per prene contacte : www.occitanparis.com
maile : lucanni@wanadoo.fr e liliane.zand@sfr.fr

Vocabulari : dimars = mardi

Un còp per trimèstre (a quicòm prèp)
recebètz per la Tela nòstre bulletin **La Beluga**.
Mercés de tot còr per vòstre interès
e vòstras remarcas.

Se volètz recebre pas pus nòstre bulletin,
basta nos o dire a l'adreça cluboc.noisy@gmail.com

Vocabulari : a quicòm prèp = à peu près
la Tela = la Toile, Internet - basta = il suffit de

Las bonas adreiçadas de la Beluga

Site de Josiane Ubaud
etnobotanista, lexicografa
<http://www.josiane-ubaud.com>

ADESION al Club Occitan per 2021

Lo Club occitan, coma las autres associacions, fa front dins la situacion sanitària dificila que vivèm totes e totes.

Lo podètz ajudar en mandant vòstra escotisson 2021 al clavaire. Per avança, plan mercés !

L'escotisson es de 10€ per una persona
e 15€ per un coble.

Cal mandar lo chèc al clavaire : Joan-Maria Bou
20 rue de Conflans - 94220 Charenton-le-Pont
amb

nom :

pichon nom :

adreça :

.....
adreça maile :

Ajudatz las librariás occitanas

A Tolosa, la librariá **Occitania**, institucion culturala istorica, prepausa sus plaça e per correspondància, un fons occitan fòrça ric.

Catalòg sus demanda :
librocc31@aol.com - Facebook
Librairie occitane
46 carrièra del Taure / rue du Taur
31000 Tolosa
tel 05 61 21 49 00
Per las comandas : 05 63 67 31 78
(del diluns al dissabte
10-12 / 14- 18 oras)

A Lemòtges, la **Librariá Occitana**, veirina de l'IEO (Institut d'Estudis Occitans del Lemosin) prepausa dempuèi 1984 libres, musica, DVD occitans.
Es tanben un lòc de rencontres e d'animacion.
Catalòg en linha, comandas de passar sus
librari-occitana.org - tel 05 55 32 06 44

PUBLICITATS

A PARÍS

Per trobar informacions occitanas :

lo site "Occitans a París" :
www.occtanparis.com.

L'occitan sul net

television occitana
www.octele.com

e

1840 camin de Campanier - 30900 Nîmes
tel : 06 11 35 49 13
te.ve.oc30@gmail.com
www.teveoc.com

La Tuta d'òc, librariá de l'IEO 31 per tot trobar sus la cultura occitana : libres, CD, DVD, accessòris...
La **Tuta** es dubèrta del dimars al dissabte 11h - 14h e 15h - 19h - *Ostal d'Occitània*
11 carrièra Malcosinat - 31000 Tolosa
tel : 05 61 12 30 53 - metrò e parcatge Esquiròl
maille/corric : latutadoc@ieo31.com
Site : www.latutadoc.com

Lo mensual provençal d'informacion bilingüe
Aquò d'Aquí

Abonament per una annada : 27 euroès
Estrangièr : 37 euroès per chèc
de mandar a Pascaline Barthélémy
20 baloard Bonniot - 13012 Marselha
Maile : aquodaqui@laposte.net

Podètz visitar lo site Internet d' Aquò d'Aquí sus :
<http://www.aquodaqui.info>

i trobatz articles de legir, entrevistas d'escutar,
films de veire, e una letra setmaniera
per multiplicar l'informacion e afortir lo debat.

Revista **Cascalhs**

de l'associacion *Parlars d'aici*
97 rue du Royal 30410 Meyrannes
Informacions, jòcs e subretot poèmas
e novèlas en lenga nòstra
Abonament per una annada 15 euroès.
Contacte : cani7@orange.fr e tel 04 66 24 19 88
Site : parlars-d-aici.dreamwidth.org
e radiò : radio16 tabò per la lenga

L'Ostal del Libre d'Orlhac (Aurillac)

l'Ostal del Telh (Pôle occitan),
1 rue Jean Moulin 15000 AURILLAC
tel : 04 71 43 33 69 / 07 69 19 93 03
maile : contact@decouvertes-occitanes.fr
<http://www.decouvertes-occitanes.fr>

L'espaci occitan de Gap

21 carrièra de l'Imprimariá / rue de l'Imprimerie
05000 GAP, present dempuèi mai de vint ans a Gap,
propausa per la venda per correspondéncia un catalòg
fòrça ric de produches culturals occitans :
libres, CD, DVD, bandières, etc...
Botiga en linha : www.espaci-occitan.com
info@espaci-occitan.com

Vocabulari : lo produch = le produit
la bandièra = le drapeau

***Per la davalada,
pensatz
de manlever
dins vòstra
mediatèca
preferida
de que legir,
escutar e gaitar
en occitan***

